

Homilia de Benet XVI davant un milió de joves

Colònia, 21-08-2005. Publiquem l'homilia que el Sant Pare ha pronunciat en el transcurs de la celebració eucarística de la Jornada Mundial de la Joventut 2005.

22/08/2005

Estimats joves:

Davant la sagrada Hòstia, en la qual Jesús s'ha fet pa per a nosaltres, i que interiorment sosté i nodreix la nostra

vida (cf. Jn 6,35), hem començat a hir al vespre el camí interior de l'adoració. En l'Eucaristia, l'adoració ha d'arribar a ser unió. En la celebració eucarística ens trobem en aquella "hora" de Jesús de què parla l'Evangeli de Joan. Mitjançant l'Eucaristia, aquesta "hora" seva es converteix en la nostra hora, la seva presència enmig de nosaltres. Juntament amb els deixebles, Ell celebrà el sopar pasqual d'Israel, el memorial de l'acció alliberadora de Déu que havia guiat Israel de l'esclavitud a la llibertat. Jesús segueix els ritus d'Israel. Pronuncia sobre el pa l'oració de lloança i benedicció. Succeeix, però, quelcom de nou. Ell dóna gràcies a Déu no solament per les grans obres del passat; li dóna gràcies també per la pròpia exaltació que es realitzarà mitjançant la Creu i la Resurrecció dirigint-se als deixebles també amb les paraules que contenen el compendi de la Llei i dels Profetes:

“Això és el meu Cos lliurat en sacrifici per a vosaltres. Aquest Calze és la Nova Aliança segellada amb la meva sang”. Així, els distribueix el pa i el calze, i al mateix temps els encarrega la tasca de tornar a dir i fer sempre en la seva memòria allò que estava dient i fent en aquell moment.

Què ha succeït? Com Jesús pot repartir el seu Cos i la seva Sang? Fent del pa el seu Cos i del vi la seva Sang, anticipa la seva mort, l'accepta en el més íntim i la transforma en una acció d'amor. El que des de l'exterior és violència brutal, des de l'interior es transforma en un acte d'amor, d'un amor que es lliura totalment. Aquesta és la transformació substancial que es va realitzar en el cenacle, destinada a suscitar un procés de transformacions, l'últim fi de les quals és la transformació del món fins que Déu sigui tot en Tots (cf. 1 Cor 15,28).

Des de sempre tots els homes esperen en el seu cor d'alguna manera un canvi, una transformació del món. Aquest és ara l'acte central de transformació capaç de renovar veritablement el món; la violència es transforma en amor i, per tant, la mort en vida. Atès que aquest acte converteix la mort en amor, la mort com a tal està ja, des del seu interior, superada; en ella la resurrecció és ja present. La mort ha estat, per dir-ho així, ferida profundament; tant que, d'ara endavant, no pot ser l'última paraula. Aquesta és, per usar una imatge molt coneguda per a nosaltres, la fusió nuclear duta en el més íntim de l'ésser; la victòria de l'amor sobre l'odi, la victòria de l'amor sobre la mort. Solament aquesta explosió íntima del bé que venç el mal pot suscitar després la cadena de transformacions que a poc a poc canviaran el món. Tots els altres canvis són superficials i no salven. Per això parlem de

redempció: el que des del més íntim era necessari ha succeït, i nosaltres podem entrar en aquest dinamisme. Jesús pot distribuir el seu Cos perquè es lliura realment a si mateix.

Aquesta primera transformació fonamental de la violència en amor, de la mort en vida, porta en si mateixa les altres transformacions. Pa i vi es converteixen en el seu Cos i la seva Sang. Arribats a aquest punt la transformació no pot detenir-se, sinó que és aquí on deu començar plenament. El Cos i la Sang del Crist se'ns donen perquè al seu torn nosaltres mateixos siguem transformats. Nosaltres mateixos hem d'arribar a ser Cos del Crist, els seus consanguinis. Tots mengem l'únic pa i això significa que entre nosaltres arribem a ser una sola cosa. L'adoració arriba a ser d'aquesta manera unió.

Déu no solament és davant nostre com el Totalment altre. És dins de nosaltres i nosaltres som en Ell. La seva dinàmica ens penetra i des de nosaltres vol propagar-se als altres i estendre's a tot el món perquè el seu amor sigui realment la mesura dominant del món. Jo trobo una al·lusió molt bella, a aquest nou pas que l'Última Cena ens indica, en la diferent accepció de la paraula adoració en grec i en llatí. La paraula grega és proskynesis. Significa el gest de submissió, el reconeixement de Déu com la nostra veritable mesura, la norma que acceptem de seguir. Significa que la llibertat no vol dir gaudir de la vida, considerar-se absolutament autònom, sinó orientar-se segons la mesura de la veritat i del bé per a arribar a ésser d'aquesta manera nosaltres mateixos veritables i bons. Aquest gest és necessari, tot i que la nostra ànsia de llibertat es resisteix en un primer moment a aquesta perspectiva. Fer-la

completament nostra serà possible solament en el segon pas que ens presenta l'Última Cena. La paraula llatina adoració és ad-oratio, contacte boca a boca, petó, abraçada i, per tant, en resum, amor. La submissió es fa unió perquè Aquell a qui ens sotmetem és Amor. Així la submissió adquireix sentit perquè no ens imposa coses estranyes sinó que ens allibera des del més íntim del nostre ésser.

Tornem de nou a l'Última Cena. La novetat que allí es va verificar rau en la nova profunditat de l'antiga oració de benedicció d'Israel, que aquest cop es fa paraula de transformació i ens concedeix el poder participar en l'hora del Crist. Jesús no ens ha encarregat la tasca de repetir el sopar pasqual que, per altra banda, no és repetible a voluntat. Ens ha encarregat la tasca d'entrar en la seva hora. Entrem en ella mitjançant la paraula del poder sagrat de la

consagració, una transformació que es realitza mitjançant l'oració de lloança, que ens situa en continuïtat amb Israel i amb tota la història de la salvació, i al mateix temps ens concedeix la novetat cap a la qual aquella oració tendia per la seva íntima naturalesa. Aquesta oració, anomenada per l'Església “oració eucarística”, fa present l'Eucaristia. És paraula de poder, que transforma els dons de la terra de forma totalment nova en la donació de Déu mateix i que ens compromet en aquest procés de transformació a partir del Senyor: “Presència de la seva hora”. L'hora de Jesús és l'hora en què l'amor venç. En altres paraules: és Déu qui ha vençut, perquè Ell és amor. L'hora de Jesús vol arribar a ser la nostra hora i ho serà si nosaltres, mitjançant la celebració de l'Eucaristia, ens deixem arrossegar pel procés de transformacions que el Senyor pretén. Cal que l'Eucaristia arribi a

ser el centre de la nostra vida. quan l'Església ens diu que l'Eucaristia és part del diumenge no es tracta de positivisme o d'ànsia de poder. En el matí de pasqua, primer les dones i després els deixebles, van tenir la gràcia de veure el Senyor. Des d'aleshores van saber que el primer dia de la setmana, el diumenge, seria el dia d'Ell, del Crist. El dia de l'inici de la creació seria el dia de la renovació de la creació. Creació i redempció caminen juntes. Per això el diumenge és tan important. És bonic que avui, en moltes cultures, el diumenge sigui un dia lliure o, juntament amb el dissabte, constitueixi el denominat “cap de setmana” lliure. Però aquest temps lliure roman buit si en ell no és Déu.

“Estimats amics”. De vegades, al principi, pot resultar incòmode haver de programar el diumenge també amb la Missa. Si us hi entesteu, però, constatareu més tard

que això és exactament el que dóna sentit al temps lliure. No us deixeu dissuadir de participar en l'Eucaristia dominical i ajudeu també els altres a descobrir-la. Certament, perquè d'ella brolli l'alegria que necessitem, cal que aprenem a comprendre-la cada cop més profundament, hem aprendre a estimar-la. Comprometem-nos a això paga la pena!

Descobrim la riquesa íntima de la litúrgia de l'Església i la seva grandesa veritable: no som nosaltres qui fem festa per a nosaltres, sinó que és, en canvi, el mateix Déu vivent qui prepara una festa per a nosaltres. Amb l'amor a l'Eucaristia redescobrireu també el sagrament de la Reconciliació, en el qual la bondat misericordiosa de Déu permet sempre iniciar de nou la nostra vida.

Qui ha descobert el Crist vol dur els altres cap a Ell. L'alegria que no es

pot guardar per a un mateix. És necessari transmetre-la. En nombroses parts del món existeix avui un estrany oblit de Déu. Sembla que tot marxa igualment sense Ell. Al mateix temps, però, existeix també un sentiment de frustració, d'insatisfacció de tot i de tots. Donen ganes d'exclamar: No és possible que la vida sigui així! Veritablement no. I d'aquesta manera, al costat de l'oblit de Déu existeix com un boom del religiós. No vull desacreditar tot el que se situa en aquest context. Pot donar-se també l'alegria sincera del descobriment. Però, exagerant massa, la religió es converteix gairebé en un producte de consum. Hom tria allò que plau, i alguns saben també treure'n profit. La religió agafada al "gust de cadascú", però, fet i fet no ens ajuda. És còmoda, però en el moment de crisi ens abandona a la nostra sort. Ajudeu els homes a descobrir la veritable estrella que indica el camí:

Jesucrist! Tractem nosaltres mateixos de conèixer-lo sempre millor per a poder guiar també, de manera convincent, els altres cap a Ell. Per això és tan important l'amor a la Sagrada Escriptura i, en conseqüència, conèixer la fe de l'Església que ens mostra el sentit de l'Escriptura. És l'Esperit Sant qui guia l'Església en la seva fe creixent i l'ha fet i fa penetrar cada vegada més en les profunditats de la veritat (cf. Jn 16,3). El papa Joan Pau II ens ha deixat una obra meravellosa, en la qual la fe s'explica sintèticament: el Catecisme de l'Església Catòlica. Jo mateix, recentment, he pogut presentar el Compendi d'aquest Catecisme, que ha estat elaborat a petició del difunt Papa. Són dos llibres fonamentals que volia recomanar-vos a tots vosaltres.

Òbviament, els llibres per si sols no basten. Construïu comunitats basades en la fe! En els últims

decennis han nascut moviments i comunitats en els quals la força de l'Evangeli es deixa sentir amb vivacitat. Cerqueu la comunió en la fe amb companys de camí que junts van seguint l'itinerari de la gran peregrinació que ens van assenyalar els Mags d'Orient. L'espontaneïtat de les noves comunitats és important, però és tanmateix important conservar la comunió amb el Papa i amb els Bisbes. Ells són els qui garanteixen que hom no estigui cercant senders particulars, sinó que hom viu en aquella gran família de Déu que el Senyor ha fundat amb els dotze Apòstols.

Encara, una vegada més, haig de tornar a l'Eucaristia. “Perquè àdhuc sent molts, som un sol pa i un sol cos, ja que tots participem d'un sol pa”, diu sant Pau (1 Cor 10,17). Amb això vol dir: ja que rebem el mateix Senyor i Ell ens acull i ens atreu cap a si, siguem també una sola cosa

entre nosaltres. Això cal manifestar-ho a la vida. Cal mostrar-ho en la capacitat de perdó. Cal manifestar-ho en la sensibilitat cap a les necessitats dels altres. Cal manifestar-ho en la disponibilitat per a compartir. Cal manifestar-ho en el compromís amb el proïsme, tant amb el proper com amb l'externament llunyà, el qual, no obstant això, ens mira sempre de prop. Existeixen avui formes de voluntariat, formes de servei mutu, dels quals justament la nostra societat té necessitat urgent. Per exemple, no hem d'abandonar els ancians en la seva solitud, no hem passar de llarg davant els qui sofreixen. Si pensem i volem viure en virtut de la comunió amb el Crist, aleshores els ulls se'ns obren. Llavors no ens adaptarem més a seguir vivint preocupats solament per nosaltres mateixos, sinó que veurem on i com som necessaris. Vivint i actuant així ens adonarem ben aviat que és molt més bonic ésser útils i estar a

disposició dels altres que preocupar-se només de les comoditats que se'ns ofereixen. Jo sé que vosaltres, com a joves que sou, aspireu a coses grans, que voleu comprometre-us per un món millor. Demostreu-ho als homes, demostreu-ho al món, que espera exactament aquest testimoniatge dels deixebles de Jesucrist i que, sobretot mitjançant el vostre amor, podrà descobrir l'estrella que com creients seguim.

Caminem amb el Crist i visquem la nostra vida com a veritables adoradors de Déu! Amén.

Sala de Premsa de la Santa
Seu21 d'agost de 2005

benet-xvi-davant-un-milio-de-joves/
(10/08/2025)